

คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
ที่ 9/2527
เรื่อง ห้ามขายสินค้าที่เรียกกันว่า “ของเล่นชนิดพองตัว
เมื่อแช่น้ำ” หรือ “ตัวดูดน้ำ”

ตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้พิจารณาเห็นว่า สินค้าที่เรียกกันว่า “ของเล่นชนิดพองตัวเมื่อแช่น้ำ” หรือ “ตัวดูดน้ำ” อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคโดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่เด็กได้ จึงได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 วรรคหนึ่งและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ออกคำสั่งที่ 1/2526 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2526 ห้ามขายสินค้าดังกล่าวเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีคำสั่งยกเลิก และให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งประสงค์จะขาย ผลิต ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย ติดต่อกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์เพื่อแสดงให้เห็นว่าสินค้าไม่เป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค

ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งประสงค์จะขาย ผลิต ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้านี้ได้ขอให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการตรวจวิเคราะห์เพื่อทดสอบพิสูจน์สินค้า ผลการตรวจวิเคราะห์ที่ปรากฏตามรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข แจ้งตามหนังสือที่ สธ 0505/71 ลงวันที่ 19 มกราคม 2527 สรุปได้ว่า สินค้าดังกล่าวสามารถพองตัวได้ในน้ำย่อยเทียม (ที่มีสภาพเช่นเดียวกับน้ำย่อยในกระเพาะและลำไส้ของมนุษย์) โดยสามารถพองตัวได้ภายในระยะเวลาตามสภาพการย่อยในร่างกายมนุษย์ได้ถึง 5 เท่า และยังคงมีลักษณะเหนียว ไม่แยกหรือแตก่วน ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าสินค้านี้ ไม่ปรากฏว่ามีการย่อยตัวหากกลืนกินเข้าไป เป็นการผิดปกติต่อระบบการย่อยและการขับถ่าย ทำให้ลำไส้อุดตันได้ และในรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ ได้แสดงความเห็นไว้ด้วยว่าของเล่นนี้ไม่น่าไว้วางใจในความปลอดภัยอาจมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้สมควรวางมาตรการป้องกัน

และดังนั้น เมื่อผู้ประกอบธุรกิจไม่อาจนำทดสอบพิสูจน์เพื่อแสดงให้เห็นว่าสินค้าไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจึงได้ประกาศให้ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งปริมาณสินค้าที่มีอยู่ในความครอบครองภายใน 15 วัน โดยได้ให้โอกาสแก่ผู้ประกอบธุรกิจในอันที่จะเสนอหลักฐาน และวิธีการต่างๆ ในการเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขสินค้าเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดขึ้นได้ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการ ซึ่งมีผู้ประกอบธุรกิจแจ้งปริมาณสินค้าที่มีอยู่ในความครอบครองจำนวน 34 ราย รวม 126,300 ตัว พร้อมทั้งได้เสนอมาตรการป้องกันอันตรายโดยวิธีการให้กำหนดเป็นสินค้าควบคุมฉลากและได้กล่าวอ้างว่า สินค้าที่เรียกกันว่า “ของเล่นชนิดพองตัวเมื่อแช่น้ำ” หรือ “ตัวดูดน้ำ” นี้ มีจำหน่ายแพร่หลายในต่างประเทศหลายประเทศ ก็ได้ใช้วิธีกำหนดให้มีฉลากกำกับสินค้าเช่นเดียวกัน

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ 49-8/2527 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2527 แล้วมีความเห็นว่า สินค้าที่เรียกกันว่า “ของเล่นชนิดพองตัวเมื่อแช่น้ำ” หรือ “ตัวดูดน้ำ” เป็นสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคโดยเฉพาะแก่เด็กเล็ก แม้ในต่างประเทศหลายประเทศจะยอมให้มีการจำหน่ายสินค้านี้ดังกล่าวโดยมีฉลากกำกับได้ก็ตาม แต่ตามสภาพของประเทศไทยในปัจจุบัน การให้ความสนใจหรือความสำคัญแก่ฉลากกำกับสินค้าของผู้บริโภคยังมีน้อย ดังนั้น แม้ว่าจะกำหนดให้เป็นสินค้าควบคุมฉลาก

และกำหนดให้ฉลากแสดงค่าเตือน วิธีใช้ และวัตถุประสงค์ของสินค้าอย่างถูกต้องเพียงพอ ก็ไม่น่าเชื่อว่า จะสามารถป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้านี้เป็นสินค้าประเภทของเด็กเล่น ผู้ใช้ สินค้าเป็นแต่เพียงผู้บริโภคที่เป็นเด็กเล็กๆ ซึ่งไม่เข้าใจความหมายของฉลาก ประกอบกับปริมาณสินค้าที่ ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งจำนวนว่ามีเพียง 126,300 ตัว ซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจไม่มาก ไม่เป็นสินค้าที่มีความ จำเป็นและไม่ใช่ของเล่นที่สามารถเอื้อประโยชน์ให้แก่เด็ก จึงมีมติว่า สมควรมีคำสั่งห้ามขายสินค้าที่เรียกกันว่า “ของเล่นชนิดพองตัวเมื่อแช่น้ำ” หรือ “ตัวดูดน้ำ” เป็นการถาวร

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

1. ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ 1/2526 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2526 เรื่อง ห้ามขายสินค้าที่เรียกกันว่า “ของเล่นชนิดพองตัวเมื่อแช่น้ำ” หรือ “ตัวดูดน้ำ” เป็นการชั่วคราว
2. ห้ามขายสินค้าที่เรียกกันว่า “ของเล่นชนิดพองตัวเมื่อแช่น้ำ” หรือ “ตัวดูดน้ำ”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2527

(ลงชื่อ) ร้อยตำรวจโท ชาญ มนูญธรรม

(ชาญ มนูญธรรม)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

สั่งและปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 101 ตอนที่ 136 วันที่ 27 พฤศจิกายน 2527)